

FISCHERSTRÖM, PETTER JOHAN

Ett fördelaktigt sätt att sommar och
winter stallfodra hästar. Af P.J.
Fischerström ... Stockholm, tryckt hos
Henrik And. Nordström, 1810

(Nordström
1810

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

FISCHERSTRÅM,
PER JOHAN

Ett fördelaktigt
sätt att sommar
och vinter stall-
fodra hästar.

Sv. saml.
Ekon.
Husdj.
Häst
(Bri.)
1700-1827

Ett fördelaktigt sätt

att

Sommar och Winter

Stallfodra Hästar.

Af

P. J. FISCHERSTRÖM,

Häradshöfdinge.

Stockholm,

Tryckt hos HENRIK AND. NORDSTRÖM,

1810.

*Ld. Land
Ekon
Sund
Häst
Pst
1700 - 1829*

Jag har sett uti Riksdags-Lidningarne den öfwerläggning, som förewarit hos Rikets Högl. Ständer, om dispositionen af Strömsholms och Kongsörs Kongs- och Kongs-Ladugårdar. Jag tager för gifwet, att Stuteriet wid den förre bibehålles med det hushållnings-sätt, som, enligt Högwederbörligt Förordnande, kommer att bestämmas.

Uf denna anledning, och såsom älskare af Circulations-bruk, går jag att uppgifwa ett, som torde vara af eftertänkelig beskaffenhet för Hästskreatur; ty det lemnar dem, efter tid och omständigheter, rikt underhåll för Sommar och Winter, och deras spillning synes vara tillräcklig att hålla det wid makt. Detta inrättas i fyra Afdelningar: 1:mo Säs Hafra och Wicker med Klöfwerfrö; 2:do Andra året höstas Klöfwer; 3:tio Hafra på Klöfwer-landets Plogstiftwa, som efter härgningen uppköres och sönderdelas med Örder och Harf; hwarester 4:to Wicker, hwilka sördas minst 2 gånger, eller bärgas mogna, allt till torrt foder. Landet låg-

läggas sedermera i Winter-sorer, och efter derå
gjord wanlig gödning, Höst eller Wår, och be-
redning med Åkerbruks-redskap, förnyas Hafre-
Wicker-sådden, och Circulationen fortsättes i
nämnde ordning. Gödes för mycket, blir gröd-
fodret wånjelig. Man har exempel på det
Land, som, efter gödsladt Swete, burit en Korn-
gröda, och 2 år å rad Wickerhafre, hwilken
benämning detta foder lättast får; och man wå-
gade likwål förslidet år, tillika beså det med
Klöfwer, hwaraf en liten höst-skörd gjordes.
Till sådden af denna Wicker-hafra nyttjas $\frac{2}{3}$
Hafra och $\frac{1}{3}$ Wicker: man får detta tjockt, till
wid pass 2 Tunnor med 24 skålpund Klöfwer-
frö på geometriska Tunmlandet. Wicker-hafran
aftages efter behof, och man gör dermed början
nära wid eller i Wickerwäxtens första blom-
ningstid, följande sedermera en och samma ord-
ning allt utföre; den kan höstas 2, 3, ja wål
4 gånger, om jorden är fertil och ordentligen
gödd; den gifwer ett dräpligt foder för Hästar,
som äta det begärligt, blifwa feta och trifwas
wål deraf. Förut är Klöfwerlandet i andra
omgången färdigt att gagnas före Wicker-haf-
ran;

ran; men i förstone, eller för 12 à 14 dagar, bör Råbverv ståras i hackelse med blandning af halm, hwilket ock iakttages om man börjar fodringen med Wicker-hafra, hwaraf $1\frac{1}{2}$ Tunna gifwer tillräckligt foder för 6 hästar i 6 à 7 veckor. Det förstås, att man tillitar Råbvervlandet när Wicker-hafran tryter, och således bmsår med dessa foderlag, hwarigenom Sommar-fodringstiden ansenligen förlänges. Jag tillstyrker, att hålft uppblöja Råbvervlandet om hösten och hafwa det med grof jern-pinnad Harf, sedan Wälten öfswergått det och nedtryckt Plogtilten; men också går det ann att verkställa plöjning wårtiden och genast så, då god Hafregröda äfwen kan erhållas. Hafran, som hafwas neder, ger stark gröda, till 10 à 12 Tunnor på Tunmlandet, och, som man wet, tjenlig halm för Hästar. Wickerfodret, om ock Wickerna gå till mognad, som ökar landets fruktbarhet, är nära så godt som wanligt hö; och sturit i hackelse, med Hafre. eller Wågghalm, utgör, med tillblanning af gröpad Hafra, ett förträffligt Winterfoder. Hälften Hafra och hälften Wicker passat ock wäl till gröpning och
på

på strö. — Man finner, att Circulations-jordens hela production är ämnad för Hästarne, hvilka kunna höstbetas på Kålsiver- och Wicker-landen; men få det för ingen del på Wicker-Hafrelandet, som derföre bör frän de andra trenne landen eller skiftena afstångas, hvilket kan ske med en flyttbar gärdesgård eller med provisio- nel stängsel af bräder eller läkten. Man lär och observera, hurusom här halfwa jorden är anordnad för Sommar- och andra hälften för Winter-stallfodring.

Kända Economiska Skrifter vittna för detta Circulations-bruk; och om, genom des antagande, besparing kunde äga rum för den så kallade Stuteri-Cassan, eller, som will säga det samma, för Staten, är min affigt wunnen med denna uppgift, som min mångåriga erfarenhet till största delen bestyrkt, och som jag önskar hafwa än närmare inslytelse på det Allmänna Västa.

T a b e l l e r,
till upplysning om Circulationens gång
på uppbrukad Åkerjord.

1:mo. Då endast ett Skifte i sänder nyttjas för
Wicker- & Hafren.

Skiftenas Antal.

Årtal.	N:o 1.	2.	3.	4.
1810.	Wicker- Hafre.			
1811.	Klöfwer.	Wicker- Hafre.		
1812.	Hafre.	Klöfwer.	Wicker- Hafre.	
1813.	Wicker.	Hafre.	Klöfwer.	Wicker- Hafre.

2:do. Om och enär man öfverundar, att i de första
åren sätta saken i möjligaste full ordning.

Skiftenas Antal.

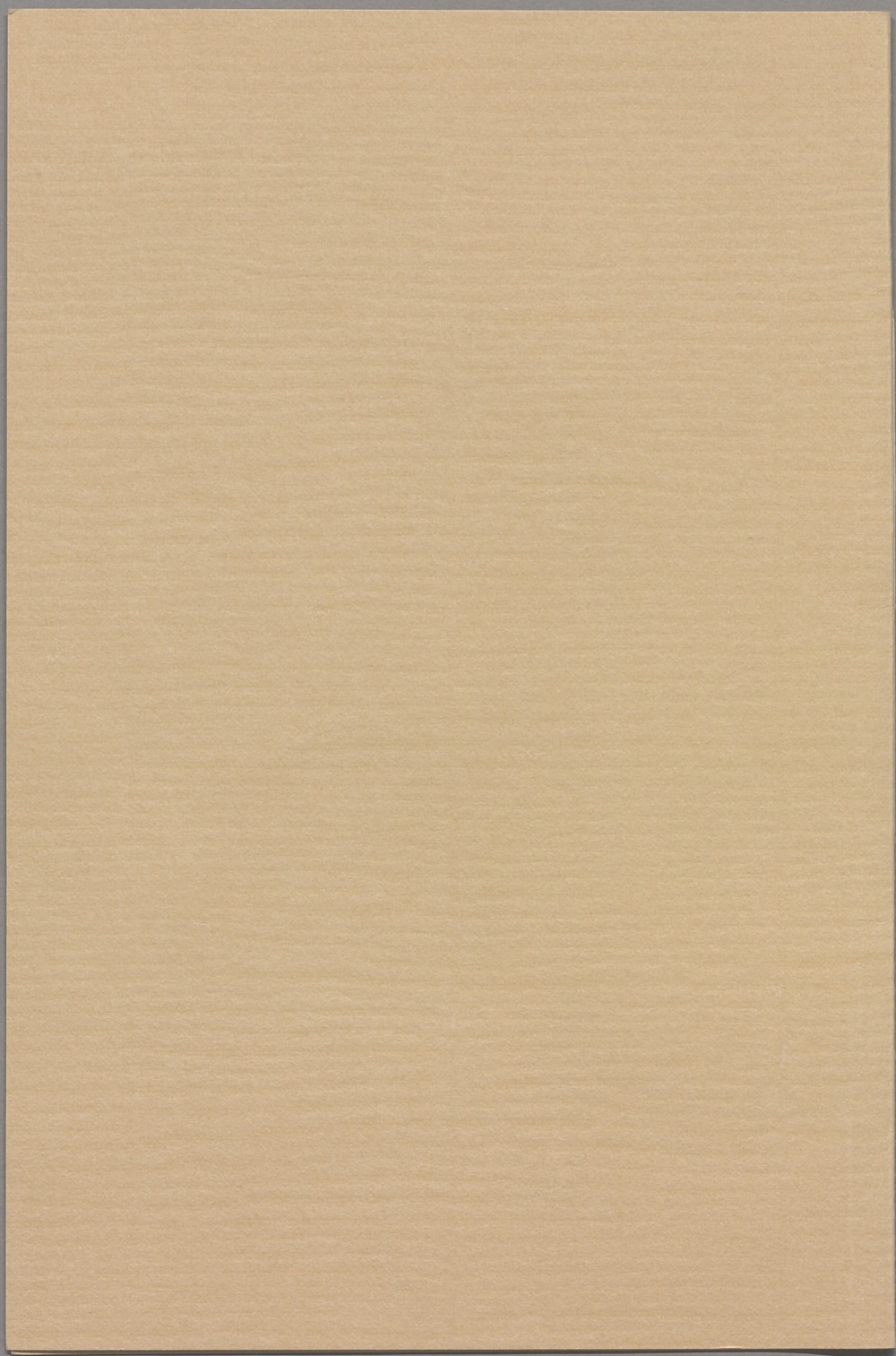
Årtal.	N:o 1.	2.	3.	4.
1810.	Wicker- Hafre.	Hafre.	Wicker.	
1811.	Klöfwer.	Wicker.	Wicker- Hafre.	Hafre.
1812.	Hafre.	Wicker- Hafre.	Klöfwer.	Wicker.
1813.	Wicker.	Klöfwer.	Hafre.	Wicker- Hafre.

Med Wicker-hafre förstås, att Klöfwersted är dermed tillika sådt.

NB. För 1210 års Wicker-Hafre gödes, men Hafren och Wickerna samma år kunna sås utan gödning. Det händer, att man kan göra en torr foderförd på Rbfsverlandet, då Hästarna icke medhinna att uppåta Rbfsren, hwilken föregångna året fått särdeles luft och kraft att wäxa, derigenom att Wicker-Hafren flere resor afbärgats; och det är noگا utbrönt, att man aldrig får bättre Rbfsverland, än genom denna procedur.

Jag förbigår alla betraktelser i afseende på olika förhållanden, enär Sommar- och Winterfodringen skall utgöras endast af den öppna jorden, eller ock af någon del deraf, med tillhjälp af naturlig ång och med större eller mindre Betes-tillfällighet. Jag kan icke utreda detta af fullständig egen erfarenhet: Calculer i förståndige fall woro opålitlige, och i de sednare otjenlige; men wid jemförelse af hwad wanlig ång gifwer, bör skillnaden blifwa betydlig till uppgiftens fördel, i hwilken händelse tillämpningen deraf sker.

www.books2ebooks.eu